

Przedsiębiorco – masz prawo do mediacji

Mediacja jest metodą rozwiązywania konfliktów, w której neutralna i bezstronna osoba trzecia – mediator – pomaga stronom dojść do wspólnie akceptowalnego oraz świadomego porozumienia.

Forma ta ma charakter dobrowolny, poufny i nieformalny. Wielką zaletą mediacji jest to, że w odróżnieniu od rozstrzygnięć instytucjonalnych, np. sądowych, ich celem nie jest orzeczenie, kto ma rację, a kto nie, ale wypracowanie takiego rozwiązania, które będzie satysfakcjonowało obie strony.

Małopolskie Centrum Arbitrażu i Mediacji przy Izbie Przemysłowo-Handlowej w Krakowie oficjalnie otwarto 14 listopada 2014 roku. To element projektu „Centra Arbitrażu i Mediacji – projekt pilotażowy”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Pomysłodawcą i liderem projektu jest Ministerstwo Gospodarki. Podobne centra powstają w pięciu innych miastach w Polsce – mają się skupić na prowadzeniu mediacji gospodarczych.

Na czas trwania projektu, a więc do końca października 2015 r., Małopolskie Centrum Arbitrażu i Mediacji za swą działalność nie pobiera opłat administracyjnych. Jedynym kosztem ponoszonym przez strony postępowania jest wynagrodzenie mediatora w danej sprawie. Akt powołania CAM w Krakowie podpisali przedstawiciele Ministerstwa Gospodarki, prezydent miasta, marszałek województwa, wojewoda, przedstawiciele korporacji prawniczych oraz

instytucji otoczenia biznesu. Wdrożenie projektu rodzi wielkie nadzieje na najbliższą przyszłość. To duże ułatwienie dla przedsiębiorców, szansa na rozwiązywanie konfliktów w atmosferze dialogu.

– Głównym celem Małopolskiego Centrum Arbitrażu i Mediacji przy IPH w Krakowie jest oferowanie przedsiębiorcom pozasądowych metod rozwiązywania sporów biznesowych – mówi Andrzej Zdebski, prezydent krakowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej. – Spór, konflikt najlepiej spróbować rozwiązać najpierw na drodze polubownej. To tańsza, a przy tym skuteczna i mniej czasochłonna droga niż postępowanie sądowe. Mediacja koncentruje się na potrzebach i interesach uczestników konfliktu i stwarza możliwość wypowiedzenia swoich racji w sposób spokojny i przemyślany, co jest ==możliwe dzięki obecności osoby pośredniczącej w rozmowie, jaką jest mediator.

Mediacja jest pełnoprawną alternatywą dla postępowania sądowego – w żadnym wypadku nie jest od niego „słabsza” czy też „gorsza”. Do mediacji gospodarcej skierować można wszystkie sprawy, w których dopuszczalne jest zawarcie ugody (np. spory dotyczące zawierania, wykonania lub rozwiązywania umów handlowych, spory dotyczące braku płatności lub terminowości zapłaty, spory o odszkodowania umowne

i pozaumowne, spory powstałe w wyniku prowadzenia spraw upadłościowych lub postępowań naprawczych itp.). Niektóre branże gospodarki – m.in. budownictwo, rynek nieruchomości, usługi – są wręcz „stworzone” dla polubownych rozwiązań konfliktów. Nadzrędnym warunkiem, który musi zostać spełniony, jest zgoda stron na takie właśnie rozwiązanie – podstawową zasadą mediacji jest bowiem dobrowolność. Środowisko biznesowe, w jakim działają przedsiębiorcy, na pierwszym miejscu stawia poufność, strzeżenie tajemnic handlowych, pozostawanie w harmonijnych relacjach z kontrahentami, dbałość o dobre imię firmy i efektywne, a więc szybkie i w pełni skuteczne rozwiązania. Proces sądowy nie jest w stanie spełnić tych warunków, mediacja – tak.

Michał Babij, koordynator projektu, podkreśla, że Centrum Arbitrażu i Mediacji działa na podstawie wspólnych z innymi centrami, ujednoliconych standardów.

– Rynek mediacji jest duży, ale nie zawsze wysokiej jakości – zauważa koordynator. – Właśnie działania w oparciu o jednolite standardy i regulaminy zapewniają najwyższą jakość i profesjonalizm mediacji. Przeprowadziliśmy także szkolenia dla przedsiębiorców, przedstawicieli środowisk prawniczych oraz specjalistycznych szkolenie dla mediatorów gospodarczych. Prowadzimy również regionalną kampanię

promocyjną, której celem jest propagowanie pozasądowych metod rozwiązywania sporów wśród przedsiębiorców. Przyjmujemy już pierwszych klientów zainteresowanych mediacją i arbitrażem.

W Polsce wciąż jednak brakuje wiedzy, kim jest mediator. Dodatkowo osłabianie autorytetów w życiu politycznym przedkłada się na odczucia społeczne. Boimy się powierzać sprawy osobiste, gospodarcze, środowiskowe, podmiotom innym niż sąd. Przekonanie, że sąd dojdzie do prawdy i przyzna właśnie nam rację, osłabia wnikliwość spojrzenia bezemocjonalnego. Tymczasem mediator jest osobą, która pozostając poza sporem, pomaga stronom przełamać impas w jego rozwiązaniu.

– Przepisy prawne wymagają, by mediator zachował bezstronność prowadząc mediację oraz zachował w tajemnicy fakty, któremu strony mu powierzą – wyjaśnia dr Małgorzata Kożuch, adwokat. – Z tego powodu mediator nie może być przesłuchany jako świadek w postępowaniu. Mediator, widząc spór „z zewnątrz”, pomaga w wypracowaniu racjonalnych ustępstw, które prowadzą do ugody. Doświadczony mediator widzi nie tylko interesy stron, ale także konstrukcje prawne, które mogą służyć jego rozwiązaniu. A przecież ugoda zawarta przed mediatorem, po jej zatwierdzeniu przez sąd, ma moc wyroku

i nadaje się do egzekucji. Warto więc zadbać, by mediator miał podstawową wiedzę jak skonstruować ugodę, by została ona zaaprobowana przez sąd.

Dr Małgorzata Kożuch podkreśla, że w procesie mediacji istotna jest przede wszystkim umiejętność słuchania argumentów, wyciągania istotnych elementów przed nawias, osadzanie istoty spraw w ich perspektywie czasowej, przedmiotowej i podmiotowej.

– Doświadczenie zawodowe, życiowe i otwartość mediatora jest więc nie do przecenienia – mówi adwokat Małgorzata Kożuch. – Mediator powinien być osobą, która potrafi budować porozumienie. Empatia i umiejętność pracy z silnymi niekiedy emocjami stron, gniewem, niechęcią, urażoną ambicją, utraconą twarzą, „przegranym życiem”, bankructwem, różnicami kulturowymi czy społecznymi, niezwykle pomagają. Osobiście jestem przekonana, że najważniejsza cecha mediatora jest prawdość jego charakteru i wartości, które wnoszą z sobą w dialog stron.

W Centrum Arbitrażu i Mediacji przy IPH w Krakowie nad odpowiednimi kwalifikacjami mediatorów czuwać będzie Rada Reprezentacji Środowisk Współpracujących, składająca się z autorytetów w dziedzinach prawa, ekonomii i biznesu.

Dorota Dejmek

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

